

§ 5

Underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018

Dnr 1.1.-184/2015

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ledamoten **Katarina Liljefors (FP)** reserverade sig mot beslutet.

Ersättaren **Annette Hultåker (KD)** lämnade ett ersätтарыttrande.

Ersättaren **Susanne Wicklund (C)** lämnade ett ersätтарыttrande.

Ersättarna **Susanne Wicklund (C)** och **Annette Hultåker (KD)** och lämnade ett ersätтарыttrande.

Ordföranden **Petra Gardos Ek m.fl. (M)** deltog inte i beslutet och hänvisade till Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige och Moderaternas verksamhetsplan.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2015.

Stadsdelsnämnden ska lämna ett underlag till kommunstyrelsen inför den centrala budgetberedningen. Underlaget ska bland annat beskriva utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar, samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder. I underlaget redovisar förvaltningen strategiska satsningar och prioriterade frågor för kommande tre år.

Förslag till beslut

Ordföranden **Petra Gardos Ek (M)** föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Katarina Liljefors (FP) lade fram ett förslag till beslut och föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Petra Gardos Ek (M) ställde förslagen mot varandra och fann att stadsdelsnämnden hade beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Ledamoten **Katarina Liljefors (FP)** ansåg att stadsdelsnämnden skulle ha beslutat:

1. Att avslå Norrmalms stadsdelsförvaltnings förslag till beslut.
2. Att stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med inriktningsbudget i linje med Folkpartiets lagda budget i kommunfullmäktige.
3. Att i ny inriktningsbudget särskilt beakta följande områden:

Förskolan

Förskolan är det första steget i det livslånga lärandet och är för många barn det första steget mot att bli en alltmer självständig individ som kan utveckla sina egna förmågor och intressen. Folkpartiet ser förskolan som en viktig institution i syfte att möjliggöra klassresor för det enskilda barnet.

Under de två gångna mandatperioderna har förskolan varit en av stadens allra mest uppskattade verksamheter, med några av landets minsta barngrupper, genomgående en hög kvalitet och en stor mångfald i pedagogiska inriktningar.

Det är därför tråkigt att se att den nya S-ledda majoriteten har sänkt ambitionsnivån avseende barngruppernas storlek i förskolan. Under 2014 hade den dåvarande alliansmajoriteten på Norrmalm ett mål om 14 barn i varje grupp, med utfall för 2013 om knappt 13 barn. SMPVFI-majoriteten har för 2015 ett mål om 16 barn per barngrupp.

I Folkpartiet liberalernas förslag till budget för 2015 satsar vi 38,1 mnkr mer än majoriteten på stadsdelarnas förskoleverksamhet. För Norrmalms del skulle det innebära ett välkommet resurstillskott som skulle möjliggöra bland annat

fortsatt små barngrupper, kvalitetsförbättringar och löneökningar för förskollärarna.

Värna valfriheten

För Folkpartiet är det en självklarhet att äldre fortsätter att vara individer hela livet.

Mot bakgrund av att ett flertal avtal inom äldreomsorgen löper ut under de nästkommande åren vill Folkpartiet särskilt understryka att kvalitet på verksamhet ska vara överordnad ideologi vid val av driftsform för kommunalt finansierade verksamheter och att samtliga förändringar av driftsform ska grundas på uppmätta kvalitetsnivåer.

Kommunal service i Hagastaden

Med nu gällande planer riskerar det att finnas för få förskolor och LSS-boenden i Hagastaden. Det riskerar att sänka kvaliteten på befintlig och ny verksamhet, och öka kostnader på längre sikt. Detta kan dock åtgärdas de närmaste tre åren, vilket är prioriterat för Folkpartiet

Genusbudgetering

Vad gäller genusbudgeteringen tycker vi att en sådan analys även bör inbegripa genusanalys av återkommunalisering av kommunala tjänster inom välfärdssektorn, exempelvis vårdboenden och hemtjänstbolag. Denna typ av bolag startas/ägs/drivs ofta av kvinnor, och majoriteten av de anställda är kvinnor. Att försvåra för denna sektor är att försvåra för kvinnligt företagande och försvåra för de kvinnor som traditionellt sett haft ett begränsat antal arbetsgivare.

Mer stadsliv

Folkpartiet vill att gångtrafikanter och stadsliv ska ta mer plats i Stockholm. Därför tycker vi att det vore utmärkt att fortsätta pröva det framgångsrika ”Open street”. Då Rörstrandsgatan är en fantastisk mötesplats för många redan idag skulle den kunna vara en god kandidat för detta, än mer så är Citybanans station vid Odenplan öppnar och Karlbergs stations roll förändras.

Även möjligheten till torghandel på Vanadisvägen bör undersökas, ett förslag som ytterligare stärks av planerna på tunnelbana vid Torsplan. Torghandeln bör kunna införas utan större budgetverkan.

Ersättaryttranden

Ersättaren **Susanne Wicklund (C)** lämnade följande ersätтарыttrande:

Om jag hade haft rösträtt skulle jag ha yrkat enligt följande:

1. Att avslå Norrmalms stadsdelsförvaltnings förslag till beslut.
2. Förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag i överensstämmelse med Centerpartiets lagda budget i Kommunfullmäktige.
3. Att i det nya underlaget särskilt beakta nedan angivna områden

Förskoleverksamhet

Stadsdelen har en väl fungerande barnomsorg. Prognosen är att gruppen barn i åldern 0-5 år kommer att minska något för att sedan öka genom byggandet av Hagastaden. Centerpartiet anser att det är viktigt att det lämnas utrymme för både kommunala och privata aktörer när det gäller att välja barnomsorg även i det nya området. För att klara det kommer det att krävas att man samverkar med de nya fastighetsägarna och näringslivet.

I samband med att man planerar för nya förskolelokaler är det önskvärt att man ökar antalet förskolor med egna tillagningskök.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Antal barn i åldern 6-16 kommer att öka i stadsdelen enligt prognos. Det innebär ett ökat behov av aktiviteter, tillsyn och verksamheter. Att stänga ned fritidsverksamheten i t.ex. Observatorieparken samtidigt som Stockholmsenkäten visar på ett växande problem med alkohol och droger bland unga i stadsdelen är fel väg att gå. Tvärtom borde man se till att åtminstone de verksamheter som redan finns och fungerar får fortsätta.

Äldreomsorg

Valfriheten i vården är fortsatt viktig. I vår stadsdel har vi en hög kvalitet vilket också leder till att man söker sig till särskilt boende på Norrmalm även från andra kommuner. Under perioden kommer ett antal av stadsdelens entreprenadavtal att löpa ut. Vi i Centerpartiet önskar att det även i fortsättningen ska finnas privata aktörer och valmöjligheter så att man kan välja det boende som passar. Det ska även beaktas när man

väljer på vilket sätt man går vidare med Vasens vård-och omsorgsboende.

Vi i Centerpartiet vill också införa ”utevistelsegaranti”, alla ska ha rätt att vistas utomhus.

Precis som de övriga i Alliansen önskar vi att tjänsten ”Äldre direkt” återigen ska vara öppet på helger.

Stadsmiljöverksamhet

Begreppet ”Idéburen stadsförbättring” innebär att man i dialog med boende öppnar upp möjligheter att genomföra utvecklingsprojekt i förbisedda utrymmen i vår stadsmiljö. Man kan påverka sin egen närmiljö, det kan handla om att använda en gräsyta för stadsodling, använda tillfälligt tomma lokaler för gallerier eller scener. Centerpartiet tycker att det är bra att man kan ha inflytande lokalt och verkar därför för att man i stadsdelen har en person, en projektledare, dedicerad för att administrera sådana mindre projekt.

Övrigt

Ungdomars behov av aktiviteter är viktigt. Det ser vi resultatet av, inte minst i Stockholmsenkäten. Enligt förslag ska Ungdomsrådets roll utvecklas. Därför är det också viktigt att det tydligt framgår vad Ungdomsrådets roll och funktion är både idag och hur det ska utvecklas under perioden.

Ersättaren **Annette Hultåker (KD)** lämnade följande ersättaryttrande:

Om jag hade haft rösträtt skulle jag ha yrkat enligt följande:

1. Att avslå Norrmalms stadsdelsförvaltnings förslag till beslut.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag i överensstämmelse med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i staden genom att vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare

och stadens organisation och förtroendevalda. Nämnderna ansvarar för många av de frågor som påverkar människors vardag och välfärd. Kristdemokraterna värnar valfriheten inom barnomsorg, skola och äldreomsorg. Vi vill minska barngruppernas storlek i förskolan och erbjuda alla som är över 85 år och som så önskar rätt till äldreboende.

Förskoleverksamhet

Barnomsorgen finns till för barnen och inte tvärtom. Föräldrar ska kunna välja den barnomsorg som är bäst för deras barn. Det kan handla om både förskola och pedagogisk omsorg i hemmet i form av dagbarnvårdare, flerfamiljssystem eller egen omsorg. Föräldrarna ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av barnomsorg för att kunna göra ett aktivt val. Fristående och kommunala verksamheter ska behandlas lika. Stockholms stad ska erbjuda vårdnadsbidrag till de föräldrar som väljer att på egen hand sköta omsorgen om sina barn.

Förskolans organisation ska säkerställa att alla barn blir sedda och känner sig trygga. Små barngrupper är viktigt för att barn ska kunna knyta an och känna trygghet och arbetsro. Inte minst är det viktigt för de yngsta barnen. Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör därför inte vara fler än 12 barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 15 barn. Vi noterar att majoriteten eftersträvar mindre barngrupper men saknar en finansieringslösning. Vi vill att majoriteten snarast tar fram en sådan finansieringslösning.

Lärandet förutsätter trygghet och omsorg. Den delen måste prioriteras när alltmer fokus läggs på språk och matematik. Kristdemokraterna vill lyfta omsorgsperspektivet mer än vad som görs idag.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Den öppna förskolan är en uppskattad och efterfrågad verksamhet. Den erbjuder viktig stimulans och gemenskap till barn och stöd och utbyte till föräldrar och dagbarnvårdare. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer.

Fler familjecentraler bör inrättas där mödravårdscentral, barnavårdscentral och socialtjänsten kan samverka för att

tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa och stötta familjer på olika sätt.

Äldreomsorg

Rätten att bestämma över sin egen vardag upphävs inte vid någon viss ålder. Vi har alla olika behov och önskemål. Vi välkomnar privata, ideella och kooperativa alternativ. Mångfalden av aktörer inom välfärden ökar kvaliteten och förbättrar verksamheterna.

Valfriheten har skapat alternativ som är tillgängliga för alla, inte bara för personer med höga inkomster. Varje människa har unika önskemål och förutsättningar. Utan konkurrens får vi ingen verklig valfrihet och valmöjligheterna blir betydligt färre. Vi ser med stor oro på att valfriheten inom välfärden succesivt minskar.

Kristdemokraterna vill införa en äldreboendegaranti. Alla som är 85+ ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning. Vi avsatte 50 miljoner kronor för detta ändamål i budgeten 30 för Stockholms stad 2015. Vi vill att majoritetens underlag för budget 2016 ska innehålla finansiering för att kunna genomföra denna äldreboendegaranti.

Hemtjänsten är avgörande för att många äldre ska ha möjlighet att fortsätta bo kvar hemma. Kristdemokraterna vill utöka valfriheten för val av servicetjänster inom hemtjänsten. Det ska inte enbart vara enkelt att välja utförare av hemtjänst utan också vilken typ av tjänster man behöver hjälp med. Vi vill förenkla biståndsbedömningen och erbjuda alla över 80 år sex timmar att fritt förfoga över vad gäller olika servicetjänster.

Kristdemokraterna vill öka välbefinnandet inom äldreomsorgen genom god mat, utevistelser och kulturupplevelser. Vi vill vidare att Äldre direkt även framöver ska vara öppet på helger.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stadens arbete ska präglas av tydligt brukarfokus. Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet i samhället. Den enskildes rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skäligen tid ska följas.

Staden bör utreda förutsättningarna för personer över 65 år att fortsätta delta i daglig verksamhet, i första hand för personer med psykisk ohälsa. Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete.

Personer med funktionsnedsättning ska ges ett värdigt bemötande i sina kontakter med personal hos stadens nämnder, bolag och samarbetspartners. Här är Stockholms stads bemötandeguide, som har tagits fram av socialnämnden i samråd med funktionshinderrörelsen, ett viktigt redskap.

Kristdemokraterna har tidigare drivit igenom att inriktningen vid större bostadsexploateringsprojekt ska vara att projekten innehåller en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning boenden för personer med funktionsnedsättning. Majoriteten har beslutat att denna princip ska gälla för projekt med fler än hundra lägenheter. Kristdemokraterna välkomnar detta förslag.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Föräldrastödinsatser ger goda effekter. Forskning visar att den största förebyggande effekten, för att barn inte ska få problem senare i livet, nås om insatser som föräldrastödsprogram riktas till alla familjer/vårdnadshavare. Det är samtidigt viktigt med riktade insatser till enskilda familjer och gruppstödinsatser till utsatta barn respektive föräldrar som brister i sitt föräldraskap.

Fältassistenter är en nödvändig resurs i stadens preventiva arbete med ungdomar. Deras mycket viktiga arbete med ungdomar i staden ska stödjas och i vissa stadsdelar utökas. Kristdemokraterna stöder den nya majoritetens satsning på fler fältassistenter. Vi vill också att Alliansens satsning på att fältassistenterna ska ha en tydlig närvaro i tunnelbanan fortsätter.

Stadsdelsnämnderna ska stödja ideella krafter som verkar för trygghet, till exempel nattvandrare.

Stadsmiljöverksamhet

Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. På

Kristdemokraternas initiativ finns nu appen Tyck Till som gör det lätt att felanmäla bland annat nedskräpning och klotter. Stadsdelsnämnderna ska samverka sinsemellan och med trafiknämnden för att hela staden ska vara snygg och välskött. Stadens städgaranti ska gälla, vilket innebär att städning och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmar efter anmälan.

Kristdemokraterna beklagar att majoriteten valde att minska Stockholms stads budget för att hålla staden ren och vi önskar att anslagen framöver återställs till tidigare nivå.

Arbetsmarknadsåtgärder

Staden ska erbjuda ungdomar feriearbeten under både sommar- och vinterferier. Det är viktigt att staden eftersträvar att ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds feriearbete. Staden ska samverka med det privata näringslivet för att företag ska ta emot fler feriearbetande ungdomar.

Ersättarna **Annette Hultåker (KD)** och **Susanne Wicklund (C)** lämnade följande ersättaryttrande:

Genusperspektivet är viktigt och bör finnas med i budgeten för stadsdelen. Det gäller såväl förvaltningen som hur vi bemöter och ger service till våra medborgare. Alla vill vi ha ett jämställt samhälle.

Förvaltningen har fått i uppgift att få fram statistik där så är möjligt. Statistiken ska sedan analyseras och eventuellt leda till aktiviteter i enlighet med prioriteringar från kommunfullmäktige.

Viss statistik finns lätt tillgänglig, personalstatistik, barn i behov av stöd, besöksstatistik vid fritidsverksamhet osv. Viss statistik finns också i brukarundersökningar och i Stockholmsenkäten. En inte oansenlig mängd av de elever som svarade på Stockholmsenkäten valde dock att inte fylla i kön.

För att en redan hårt belastad stadsdelsförvaltning inte på egen hand ska ta fram de uppgifter som man tror kommer vara av betydelse, låt vara tillsammans med ett par andra stadsdelsnämnder, anser vi att det vore bra om klara direktiv och prioriteringar kom direkt från kommunfullmäktige innan ett stort arbete påbörjas.